

Fyzikální soutěž „Vím proč“ ovládli studenti z Prahy a Ostravy. Jejich školy dostanou 200 000 korun na nové vybavení

26.6.2024 - Alice Horáková | Skupina ČEZ

Raketa na vodní pohon, telefon z kelímků, zdroj elektrického napětí vyrobený z běžně dostupných materiálů a dílů nebo vysvětlení, proč mohou letadla létat. Tato a mnoho dalších videí poslali středoškoláci a žáci základních škol do oblíbené fyzikální soutěže „Vím proč“, která se letos uskutečnila po desáté.

Gymnázium Opatov v Praze a Gymnázium Olgy Havlové v Ostravě-Porubě díky vítězným videím svých talentovaných studentů získají 200 tisíc korun od Nadace ČEZ na vybavení učebeň. Autoři videí navíc získali peněžitou odměnu.

„Dlouhodobě se nám díky této soutěži daří lákat děti z celé republiky, aby si s fyzikou víc hrály a našly k ní pozitivní vztah. Právě fyzika totiž tvoří základ energetiky, která je bez přehánění jedním z pilířů současné civilizace. Chceme do ČEZ přilákat ty nejšikovnější lidi, protože budujeme energetiku budoucnosti. „Vím proč“ ukazuje, kolik talentovaných a kreativních dětí u nás v Česku máme, a budeme rádi, když se díky této soutěži nadchnou pro studium technických oborů,“ říká Martin Máca, vedoucí týmu strategický nábor ČEZ, který soutěž „Vím proč“ organizuje.

V kategorii středních škol a vyšších gymnázií nejvíce odbornou porotu zaujal pokus Davida a Matyáše z Gymnázia Olgy Havlové v Ostravě-Porubě. Ti na videu vysvětlují princip **sonoluminiscence**, tedy světelný jev viditelný ve vodní bublině. V soutěži nejsou žádnými nováčky – už před dvěma lety vyhráli v kategorii základních škol a mladších žáků s videem, v němž se pokoušeli vyrobit plazma z hroznového vína. Nadšení fyzici tak své škole přihráli 200tisícovou výhru už podruhé.

Druhé místo mezi středoškoláky získal Michal ze SPŠ Ostrov, který pomocí rozpořhovaných postaviček z lega ukazuje důvody **opticky zdánlivě opačného pohybu kola**, např. u jedoucího auta. Třetí příčku vybojoval ryze dívčí tým z broumovského Gymnázia. Klára s Janou na něm s humorem a pomocí vlastnoručně vyrobených nástrojů demonstrují **fungování magnetismu** a jeho vztah s elektrickým polem. Studentky druhého ročníku Gymnázia Broumov jsou zároveň nejúspěšnějším čistě dívčím týmem.

Mezi žáky základních škol a nižších stupňů víceletých gymnázií poslal nejlepší video Vít Sebastian, který ukazoval přenos elektronů na **Van De Graaffově generátoru**. Kvartán z pražského Gymnázia Opatov si zařízení vyrobil sám z běžně dostupných pomůcek a ukázal přenos elektronů z různých materiálů a jejich elektrostatické vlastnosti. Opatovské gymnázium obsadilo i druhou příčku v této kategorii, a to díky videu Filipa vysvětlujícímu fungování **Wankelova motoru**, na kterém demonstruje jeho možné využití v moderní energetice. Škola z pražského Opatova tak navázala na loňské společné vítězství Filipa a Vítka se sérií pokusů s vlastnoručně sestrojeným Teslovým transformátorem. Porotu zaujal i Matyáš ze ZŠ Budyně nad Ohří, který v „bronzovém“ videu vysvětluje, jak lze **změnou frekvence vytvářet melodie a zvuky** pomocí elektrických výbojů.

Dobrou zprávou je i to, že si k fyzice prostřednictvím „Vím proč“ hledá cestu čím dál tím víc děvčat. Do letošního ročníku se přihlásilo 157 dětí, z čehož bylo 70 dívek, tedy téměř 45 %. *„Fyzika je pro každého, koho baví poznávat, jak funguje svět kolem nás. Hlavní je otevřená mysl a chuť přijít věcem*

na kloub. Ostatně, u zrodu jaderné energetiky stála řada velmi talentovaných vědkyň! Budeme jen rádi, když do energetiky přijde víc dívek,” dodává Máca.

<https://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/fyzikalni-soutez-vim-proc-ovladli-studenti-z-prahy-a-ostravy.-jejich-skoly-dostanou-200-000-korun-na-nove-vybaveni-192928>